

Strona znajduje się w archiwum.

Docenić demaskatorów

---

4 sierpnia, rok po podpisaniu przez prezydenta Baracka Obamę ustawy o reformie Wall Street i ochronie konsumentów (tzw. ustawa Dodd-Franka - The Dodd-Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act), rządowa Komisja ds. Rynku Kontraktów Terminowych (Commodity Futures Trading Commission - CFTC)[1] przegłosowała ostateczne przepisy dotyczące demaskatorów, które znajdą zastosowanie w Ustawie o Rynku Kontraktów Terminowych (Commodity Exchange Act - CEA). Zasady te wejdą w życie 24 października

Kiedy 21 lipca 2010 roku prezydent Stanów Zjednoczonych podpisał ustawę reformującą sektor bankowy, wiązało się to z powołaniem między innymi specjalnego programu, który upoważnia amerykańską Komisję Papierów Wartościowych i Giełd (Securities and Exchange Commission - SEC)[2] do wypłaty nagrody dla demaskatora, który dobrowolnie dostarczy Komisji informacji dotyczących nieprawidłowości finansowych. Zmiana przepisów w tym zakresie stanowi podjętą przez amerykański rząd próbę wyeliminowania oszustw na Wall Street i propagowania większej zgodności ładu korporacyjnego z powszechnie obowiązującym prawem.

Program ten przewiduje nagradzanie demaskatorów, którzy ujawnią naruszenie przepisów, a ich informacja przyczyni się do odzyskania przez władze kwoty nie mniejszej niż milion dolarów. Nagroda może wynieść 10-30 procent sumy. Przepisy przewidują też dokładne procedury, jakie musi przejść demaskator składający zawiadomienie.

W strukturach SEC utworzono Biuro ds. Demaskatorów (Office of the Whistleblower), które zajmie się realizowaniem zatwierdzonego programu.

Jak zaznaczają autorzy bloga Project of Government Oversight (POGO), różne grupy próbowały osłabić demaskatorski program twierdząc, że perspektywa nagrody może prowadzić do zasypania Komisji błahymi skargami. Niektóre z grup lobbujących domagały się wręcz, aby whistleblowerzy składali w pierwszej kolejności doniesienia wewnątrz danej instytucji, co byłoby warunkiem koniecznym do późniejszego skierowania skargi do SEC.

Podobnie jak w innych amerykańskich agencjach rządowych, w ramach Komisji Papierów Wartościowych i Giełd działa, niezależne od Komisji, Biuro Inspektora Generalnego (Office of Inspector General - OIG), które przeprowadza audyty jej działalności i prowadzi dochodzenia w sprawie wykrytych nieprawidłowości leżących po stronie Komisji. Rolą OIG jest wykrywanie nadużyć, oszustw, a także promowanie przejrzystości i efektywności działań.

Źródła:

<http://www.sec.gov/>

<http://www.sec-oig.gov/>

<http://pogoblog.typepad.com/pogo/2011/08/cftc-approves-final-whistleblower-rules-rejects-industrys-call-for-internal-reporting-requirement.html>

http://cftc.gov/ucm/groups/public/@swaps/documents/dfsubmission/dfsubmission16_080411-trans.pdf

<http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/FR-2011-08-25/pdf/2011-20423.pdf>

<http://www.demploymentlawupdate.com/2011/08/articles/agency-rulemaking/final-whistleblower-rule-under-commodity-exchange-act-approved/>

<http://futures.onet.pl/1136305,1736,abc.html>

[1] Komisja ds. Rynku Kontraktów Terminowych (Commodity Futures Trading Commission - CFTC): www.cftc.gov jest agencją federalną odpowiedzialną za regulację rynku futures w USA. Posiada niezależną kontrolę prawną nad wszystkim instrumentami terminowymi z wyjątkiem kontraktów na akcje (SSF), źródło: <http://futures.onet.pl/1136305,1736,abc.html>

[2] Komisja Papierów Wartościowych i Giełd Securities & Exchange Commission (SEC): www.sec.gov SEC jest niezależną organizacją rządową regulującą i sprawującą nadzór nad rynkiem akcji (securities) a także instrumentów z nimi powiązanych (kontrakty na akcje - Single Stock Futures SSF), źródło: <http://futures.onet.pl/1136305,1736,abc.html>